

Πρώτη ευρωπαϊκή έρευνα για τις γλωσσικές ικανότητες

Σύνοψη

Education and
Training

Πίνακας περιεχομένων

Ιστορικό της έρευνας.....	4
Διεξαγωγή της έρευνας.....	4
Πορίσματα: γλωσσική επάρκεια.....	7
Συνολική απόδοση.....	7
Επιδόσεις ανά εκπαιδευτικό σύστημα.....	8
Επιδόσεις ανά γλώσσα.....	11
Δημιουργία ευρωπαϊκού δείκτη για τις γλώσσες.....	12
Πορίσματα: τα συμφραζόμενα ερωτηματολόγια.....	14
Προκλήσεις για την εκμάθηση γλωσσών στην Ευρώπη.....	17

*Eŭropo
Demokratio
Esperanto*

Έγγραφο του Pierre Dieumegard για την [Ευρώπη-Δημοκρατία-Esperanto](#)

Σκοπός αυτού του «προσωρινού» εγγράφου είναι να επιτρέψει σε περισσότερους ανθρώπους στην Ευρωπαϊκή Ένωση να ενημερωθούν για τα έγγραφα που παράγονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (και χρηματοδοτούνται από τους φόρους τους).

Εάν δεν υπάρχουν μεταφράσεις, οι πολίτες αποκλείονται από τη συζήτηση.

Το παρόν έγγραφο «Surveylang» [υπήρχε μόνο στα αγγλικά](#), σε αρχείο pdf. Από το αρχικό αρχείο, δημιουργήσαμε ένα αρχείο odt, που ετοιμάστηκε από το λογισμικό Libre Office, για αυτόματη μετάφραση σε άλλες γλώσσες. Τα αποτελέσματα είναι πλέον [διαθέσιμα σε όλες τις επίσημες γλώσσες](#).

Είναι επιθυμητό η διοίκηση της ΕΕ να αναλαμβάνει τη μετάφραση σημαντικών εγγράφων. «Σημαντικά έγγραφα» δεν είναι μόνο οι νόμοι και οι κανονισμοί, αλλά και οι σημαντικές πληροφορίες που απαιτούνται για τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων από κοινού.

Προκειμένου να συζητήσουμε μαζί το κοινό μας μέλλον και να επιτρέψουμε αξιόπιστες μεταφράσεις, η διεθνής γλώσσα Εσπεράντο θα ήταν πολύ χρήσιμη λόγω της απλότητας, της κανονικότητας και της ακρίβειάς της.

Επικοινωνήστε μαζί μας:

[Κοντάκτο \(europokune.eu\)](mailto:europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE> (στα αγγλικά)

Ιστορικό της έρευνας

Η παρούσα σύννοψη παρουσιάζει μια σύντομη επισκόπηση της Ευρωπαϊκής Έρευνας για τις Γλωσσικές Ικανότητες (ESLC) και των σημαντικότερων ευρημάτων της. Η πλήρης ανάλυση παρουσιάζεται σε δύο έγγραφα: *Πρώτη ευρωπαϊκή έρευνα για τις γλωσσικές ικανότητες: Τελική έκθεση και πρώτη ευρωπαϊκή έρευνα για τις γλωσσικές ικανότητες: Τεχνική έκθεση*.

Η ESLC συστάθηκε για να παρέχει στις συμμετέχουσες χώρες συγκριτικά δεδομένα σχετικά με την ικανότητα εκμάθησης ξένων γλωσσών και πληροφορίες σχετικά με τις ορθές πρακτικές στην εκμάθηση γλωσσών· «όχι μόνο ... μια έρευνα των γλωσσικών ικανοτήτων, αλλά μια έρευνα που θα πρέπει να είναι σε θέση να παρέχει πληροφορίες σχετικά με την εκμάθηση γλωσσών, τις μεθόδους διδασκαλίας και τα προγράμματα σπουδών»¹. Σκοπός της ESLC είναι επίσης να καταστεί δυνατή η θέσπιση ενός ευρωπαϊκού δείκτη γλωσσικών ικανοτήτων για τη μέτρηση της προόδου προς την κατεύθυνση των συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Βαρκελώνης του 2002², στα οποία ζητείται «η ανάληψη δράσης για τη βελτίωση της απόκτησης βασικών δεξιοτήτων, ιδίως με τη διδασκαλία τουλάχιστον δύο ξένων γλωσσών από πολύ μικρή ηλικία»³. Είναι η πρώτη έρευνα του είδους της.

Το 2005 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε μια λεπτομερή στρατηγική προσέγγιση για την ESLC. Η σύμβαση για την έρευνα ανατέθηκε το 2008 στην SurveyLang Consortium, μια ομάδα οκτώ οργανισμών εμπειρογνομών στους τομείς της γλωσσικής αξιολόγησης, του σχεδιασμού ερωτηματολογίων, της δειγματοληψίας, των μεταφραστικών διαδικασιών και της ψυχομετρίας. Η κύρια μελέτη διενεργήθηκε την άνοιξη του 2011.

Μια συμβουλευτική επιτροπή αποτελούμενη από εκπροσώπους όλων των κρατών μελών της ΕΕ και του Συμβουλίου της Ευρώπης παρείχε ισχυρή στήριξη στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας ανάπτυξης και υλοποίησης της έρευνας.

Διεξαγωγή της έρευνας

Δεκατέσσερις ευρωπαϊκές χώρες συμμετείχαν στην έρευνα: Βέλγιο, Βουλγαρία, Κροατία, Εσθονία, Γαλλία, Ελλάδα, Μάλτα, Κάτω Χώρες, Πολωνία, Πορτογαλία, Σλοβενία, Ισπανία, Σουηδία και Ηνωμένο Βασίλειο-Αγγλία. Οι τρεις γλωσσικές κοινότητες του Βελγίου συμμετείχαν χωριστά για να παράσχουν συνολικά 16 εκπαιδευτικά συστήματα. Η έρευνα για την Αγγλία διεξήχθη λίγους μήνες αργότερα και αναφέρεται σε παράρτημα της κύριας έκθεσης ESLC.

Η ESLC συνέλεξε πληροφορίες σχετικά με την επάρκεια ξένων γλωσσών των Ευρωπαίων μαθητών κατά το τελευταίο έτος της κατώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ISCED2) ή το δεύτερο έτος της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ISCED3). Σημειώστε ότι σε ορισμένα εκπαιδευτικά συστήματα τα επίπεδα αυτά θεωρούνται πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Μόνο οι μαθητές που είχαν διδαχθεί την ξένη γλώσσα για τουλάχιστον ένα ολόκληρο σχολικό έτος ήταν επιλέξιμοι. Το επίπεδο που επιλέχθηκε αντικατόπτριζε την οργάνωση της εκμάθησης γλωσσών σε διάφορες χώρες, π.χ. την ηλικία κατά την οποία οι μαθητές αρχίζουν να μαθαίνουν μια δεύτερη ξένη γλώσσα.

Αυτή η πρώτη χορήγηση του ESLC εξέτασε ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα σχεδόν 54.000 μαθητών. Κάθε εκπαιδευτικό σύστημα εξέτασε τις δύο γλώσσες που διδάσκονται ευρύτερα στην εν λόγω οντότητα (τις λεγόμενες πρώτες και δεύτερες ξένες γλώσσες) από τις πέντε γλώσσες που εξετάστηκαν: αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά, ιταλικά και ισπανικά. Κάθε μαθητής του δείγματος εξετάστηκε σε μία μόνο γλώσσα.

1 Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, της 13ης Απριλίου 2007, με τίτλο «Πλαίσιο για την ευρωπαϊκή έρευνα σχετικά με τις γλωσσικές ικανότητες» [COM (2007) 184 τελικό – Δεν έχει δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα]

2 Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Βαρκελώνης, 15 και 16 Μαρτίου 2002: Συμπεράσματα της Προεδρίας. Βαρκελώνη.

3 Ανακοίνωση της Επιτροπής της 1ης Αυγούστου 2005 - Ο ευρωπαϊκός δείκτης γλωσσικών γνώσεων [COM(2005) 356 τελικό - Δεν έχει δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα]

Η έρευνα ολοκληρώθηκε σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα έρευνας για την εκπαίδευση, παρόμοια με έρευνες όπως οι PISA, PIRLS και TIMSS.

Οι γλωσσικές δοκιμασίες κάλυψαν τρεις γλωσσικές δεξιότητες: Ακούγοντας, διαβάζοντας και γράφοντας (η ομιλία θεωρήθηκε υλικοτεχνικά δύσκολη για αυτόν τον πρώτο γύρο). Κάθε μαθητής αξιολογήθηκε σε δύο από αυτές τις τρεις δεξιότητες. Κάθε μαθητής υποβλήθηκε σε εξέταση στο κατάλληλο επίπεδο βάσει διαδικασίας δρομολόγησης. Αυτή η στοχευμένη προσέγγιση ευνόησε τη συλλογή πιο έγκυρων απαντήσεων.

Η ESLC χορηγήθηκε τόσο σε έντυπη όσο και σε ηλεκτρονική μορφή.

Τα αποτελέσματα της έρευνας αναφέρονται σε σχέση με τα επίπεδα του *Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για τις Γλώσσες: διδασκαλία, μάθηση και αξιολόγηση* (CEFR).⁴ Το ΚΕΠΑ έχει υιοθετηθεί ευρέως στην Ευρώπη και πέραν αυτής ως πλαίσιο για τη γλωσσική εκπαίδευση, καθώς και για την ανάπτυξη κοινής κατανόησης των επιπέδων γλωσσικών ικανοτήτων. Καθορίζει έξι επίπεδα λειτουργικής επάρκειας από το A1 (το χαμηλότερο επίπεδο) έως το C2. Η ESLC επικεντρώθηκε στα επίπεδα A1 έως B2. Ήταν επίσης αναγκαίο να καθορισθεί ένα επίπεδο πριν από την A1 προκειμένου να προσδιορισθεί ένα όριο A1.

Οι όροι «βασικός χρήστης» και «ανεξάρτητος χρήστης» υιοθετούνται για τον προσδιορισμό των ευρέων επιπέδων A και B, καθώς και των υποδηλώσεων για καθένα από τα πέντε επίπεδα, όπως φαίνεται στον πίνακα 1.

Πίνακας 1: Επισκόπηση των επιπέδων ESLC και CEFR

Επίπεδο ESLC		Επίπεδο ΚΕΠΑ	Ορισμός
Ανεξάρτητος χρήστης	Ανεξάρτητος χρήστης για προχωρημένους	B2	Ένας ανεξάρτητος χρήστης γλώσσας που μπορεί να εκφραστεί με σαφήνεια και αποτελεσματικότητα
	Ανεξάρτητος χρήστης	B1	Ένας ανεξάρτητος γλωσσικός χρήστης που μπορεί να χειριστεί απλά, οικεία θέματα
Βασικός χρήστης	Βασικός χρήστης για προχωρημένους	A2	Ένας βασικός χρήστης που μπορεί να χρησιμοποιήσει απλή γλώσσα για να επικοινωνήσει σε καθημερινά θέματα
	Βασικός χρήστης	A1	Ένας βασικός χρήστης που μπορεί να χρησιμοποιήσει πολύ απλή γλώσσα, με υποστήριξη
Αρχάριος		Προ-A1	Μαθητής που δεν έχει επιτύχει το επίπεδο ικανότητας που περιγράφεται στο σημείο A1

Καταβλήθηκε μεγάλη προσπάθεια για να καταστούν οι γλωσσικές δοκιμασίες συγκρίσιμες μεταξύ των πέντε γλωσσών που εξετάστηκαν όσον αφορά τις δεξιότητες που μετρήθηκαν και τη διερμηνεία όσον αφορά τα επίπεδα του *Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου*. Παραδείγματα των γλωσσικών δοκιμασιών περιλαμβάνονται στην τελική έκθεση ESLC.

⁴ Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες: Μάθηση, Διδασκαλία, Αξιολόγηση. Κέμπριτζ: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις του Κέμπριτζ

Πρόσθετες πληροφορίες που συλλέχθηκαν για την επικύρωση των προτύπων περιλάμβαναν μια πολύγλωσση μελέτη σύγκρισης δειγμάτων γραφής και μια ενότητα στο ερωτηματολόγιο όπου οι μαθητές κλήθηκαν να αξιολογήσουν οι ίδιοι τις γλωσσικές τους δεξιότητες σε 16 δηλώσεις του κοινού ευρωπαϊκού πλαισίου.

Χορηγήθηκαν ερωτηματολόγια στους μαθητές που εξετάστηκαν και στους καθηγητές ξένων γλωσσών και τους διευθυντές των ιδρυμάτων τους. Επιπλέον, συλλέχθηκαν πληροφορίες για ολόκληρο το σύστημα μέσω των εθνικών συντονιστών έρευνας.

Πορίσματα: γλωσσική επάρκεια

Συνολική απόδοση

Οι γλωσσικές ικανότητες που παρέχονται από τα εκπαιδευτικά συστήματα πρέπει ακόμη να βελτιωθούν σημαντικά

Τα αποτελέσματα της ESLC δείχνουν συνολικά χαμηλό επίπεδο ικανοτήτων τόσο στην πρώτη όσο και στη δεύτερη ξένη γλώσσα που εξετάζεται. Το επίπεδο του ανεξάρτητου χρήστη (B1+B2) επιτυγχάνεται μόνο από το 42% των εξεταζόμενων μαθητών στην πρώτη ξένη γλώσσα και μόνο από το 25% στη δεύτερη ξένη γλώσσα. Επιπλέον, ένας μεγάλος αριθμός μαθητών δεν κατάφερε καν να φτάσει το επίπεδο ενός βασικού χρήστη: 14% για την πρώτη και 20% για τη δεύτερη ξένη γλώσσα.

Πίνακας 2: Ποσοστό μαθητών που επιτυγχάνουν κάθε επίπεδο του ΚΕΠΑ στην πρώτη και τη δεύτερη ξένη γλώσσα (παγκόσμιος μέσος όρος σε όλα τα εκπαιδευτικά συστήματα)

Δοκιμαζόμενη γλώσσα	Προ-A1	A1	A2	B1	B2
Πρώτη ξένη γλώσσα	14	28	16	19	23
Δεύτερη ξένη γλώσσα	20	38	17	14	11

Στον πίνακα 3 παρουσιάζονται συνοπτικά τα αποτελέσματα ανά δεξιότητα. Επιβεβαιώνει ότι για όλες τις δοκιμασμένες δεξιότητες τα αποτελέσματα είναι καλύτερα για την πρώτη ξένη γλώσσα: το επίπεδο του ανεξάρτητου χρήστη (B1+B2) για την ανάγνωση, την ακρόαση και τη γραφή κατά μέσο όρο στα εκπαιδευτικά συστήματα (ο μη σταθμισμένος μέσος όρος) είναι αντίστοιχα 41%, 45% και 40% για την πρώτη ξένη γλώσσα σε σύγκριση με 27%, 27% και 22% για τη δεύτερη.

Επίπεδο	Πρώτη ξένη γλώσσα			Δεύτερη ξένη γλώσσα		
	Ανάγνωση	Ακρόαση	Συγγραφή	Ανάγνωση	Ακρόαση	Συγγραφή
B2 - Ανεξάρτητος χρήστης για προχωρημένους	27	30	13	15	14	5
B1 - Ανεξάρτητος χρήστης	14	15	27	12	13	17
A2 - Προχωρημένος βασικός χρήστης	12	13	24	13	16	21
A1 - Βασικός χρήστης	33	25	25	41	37	36
Προ-A1 - Αρχάριος	14	17	11	19	20	21

Μεγαλύτερο επίτευγμα στην πρώτη ξένη γλώσσα δεν είναι απροσδόκητο, δεδομένης της γενικά πρώιμης έναρξης και του μεγαλύτερου όγκου μελέτης. Στις περισσότερες συμμετέχουσες χώρες ή γλωσσικές κοινότητες η πρώτη ξένη γλώσσα είναι υποχρεωτική, αλλά όχι η δεύτερη. Επιπλέον, στα περισσότερα εκπαιδευτικά συστήματα, η πρώτη ξένη γλώσσα είναι τα αγγλικά και η έκθεση σε αυτή τη γλώσσα μέσω του διαδικτύου και άλλων παραδοσιακών και νέων μέσων είναι υψηλότερη. Ένα βασικό εύρημα της ESLC είναι ότι οι παράγοντες αυτοί συμβάλλουν σε σχετικά καλύτερα αποτελέσματα στα αγγλικά από ό, τι σε άλλες γλώσσες. Στην πραγματικότητα, ακόμη και σε εκπαιδευτικά συστήματα όπου τα αγγλικά είναι η δεύτερη ξένη γλώσσα, η απόδοση στα αγγλικά τείνει να είναι υψηλότερη από ό, τι στην άλλη γλώσσα που εξετάζεται. Περαιτέρω στοιχεία για την ιδιαίτερη κατάσταση της αγγλικής γλώσσας προέρχονται από τις απαντήσεις των μαθητών στο ερωτηματολόγιο, την αναφερόμενη αντίληψή τους για τη χρησιμότητά του, καθώς και τον βαθμό έκθεσής τους σε αυτό και τη χρήση του μέσω παραδοσιακών και νέων μέσων.

Επιδόσεις ανά εκπαιδευτικό σύστημα

Υπάρχει ένα ευρύ φάσμα ικανοτήτων σε όλες τις χώρες της Ευρώπης

Το ποσοστό των μαθητών που φθάνουν σε κάθε επίπεδο ποικίλλει σημαντικά μεταξύ των εκπαιδευτικών συστημάτων, για όλες τις γλώσσες (τόσο την πρώτη όσο και τη δεύτερη ξένη γλώσσα) και τις δεξιότητες.

Η έρευνα δείχνει ότι για την πρώτη ξένη γλώσσα, το ποσοστό των μαθητών που φθάνουν στο επίπεδο του ανεξάρτητου χρήστη κυμαίνεται από 82% στη Μάλτα και τη Σουηδία (αγγλικά) έως μόνο 14% στη Γαλλία (αγγλικά) και 9% στην Αγγλία (γαλλικά).

Για τη δεύτερη ξένη γλώσσα (όχι τα αγγλικά), το επίπεδο του ανεξάρτητου χρήστη επιτυγχάνεται κατά 4% στη Σουηδία (ισπανικά) και κατά 6% στην Πολωνία (γερμανικά) σε σύγκριση με 48% στις Κάτω Χώρες (γερμανικά).

Η τελική έκθεση περιέχει λεπτομερή αποτελέσματα ανά εκπαιδευτικό σύστημα, πρώτη και δεύτερη ξένη γλώσσα και δεξιότητα.

Πολλά εκπαιδευτικά συστήματα παρουσιάζουν υψηλά επίπεδα επιτυχίας. Ωστόσο, για την πρώτη ξένη γλώσσα υπάρχουν έξι εκπαιδευτικά συστήματα στα οποία τουλάχιστον το 20% των μαθητών δεν επιτυγχάνουν το επίπεδο βασικού χρήστη (A1) σε μία ή περισσότερες δεξιότητες. Για τη δεύτερη ξένη γλώσσα το ίδιο ισχύει και για εννέα εκπαιδευτικά συστήματα, αν και είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι η πολύ μικρότερη διάρκεια των σπουδών μπορεί να είναι ένας παράγοντας εδώ.

Το ευρύ φάσμα των επιτευγμάτων δεν παρατηρείται μόνο σε επίπεδο εκπαιδευτικού συστήματος — για παράδειγμα, η Σουηδία έχει πολύ καλές επιδόσεις στην πρώτη ξένη γλώσσα (αγγλικά) αλλά πολύ λιγότερο στη δεύτερη ξένη γλώσσα (ισπανικά). Οι διαφορές θα πρέπει να αξιολογούνται προσεκτικά, λαμβάνοντας υπόψη το φάσμα των παραγόντων που δυσχεραίνουν την απλή σύγκριση των επιδόσεων: ο βαθμός στον οποίο βρίσκονται οι μαθητές, η μέση ηλικία τους, ο αριθμός των ετών που έχει μελετηθεί η γλώσσα - όλα μπορεί να διαφέρουν μεταξύ των εκπαιδευτικών συστημάτων.

Οι πίνακες 4 και 5 παρουσιάζουν για την πρώτη και τη δεύτερη ξένη γλώσσα τα αποτελέσματα ανά εκπαιδευτικό σύστημα, ομαδοποιημένα ανά ευρύ βασικό (A) και ανεξάρτητο (B) επίπεδο χρηστών.

Πίνακας 4: Πρώτη ξένη γλώσσα - ποσοστό μαθητών που επιτυγχάνουν ευρέα επίπεδα ανά δεξιότητα και εκπαιδευτικό σύστημα

Εκπαιδευτικό σύστημα	Γλώσσα	Ανάγνωση			Ακρόαση			Συγγραφή		
		Προ-A1	A	B	Πριν από το - A1	A	B	Πριν από το - A1	A	B
Βουλγαρία	αγγλικά	23	43	34	23	37	40	15	52	32
Κροατία	αγγλικά	16	44	40	12	32	56	5	49	45
Εσθονία	αγγλικά	7	33	60	10	27	63	3	37	60
Φλαμανδική Κοινότητα του Βελγίου	γαλλικά	12	63	24	17	62	20	19	59	22
Γαλλία	αγγλικά	28	59	13	41	46	14	24	61	16
Γαλλική Κοινότητα του Βελγίου	αγγλικά	10	59	31	18	55	27	6	65	29
Γερμανική Κοινότητα του Βελγίου	γαλλικά	10	52	38	11	49	40	8	51	41
Ελλάδα	αγγλικά	15	40	45	19	35	46	7	41	53
Μάλτα	αγγλικά	4	17	79	3	11	86	0	17	83
Κάτω Χώρες	αγγλικά	4	36	60	3	21	77	0	39	60
Πολωνία	αγγλικά	27	49	24	27	45	28	19	59	23
Πορτογαλία	αγγλικά	20	53	26	23	39	38	18	55	27
Σλοβενία	αγγλικά	12	42	47	5	28	67	1	51	48
Ισπανία	αγγλικά	18	53	29	32	44	24	15	58	27
Σουηδία	αγγλικά	1	18	81	1	9	91	0	24	75
Ηνωμένο Βασίλειο	γαλλικά	22	68	10	30	62	8	36	54	10

Αγγλία										
--------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Πίνακας 5: Δεύτερη ξένη γλώσσα - ποσοστό μαθητών που επιτυγχάνουν ευρέα επίπεδα ανά δεξιότητα και εκπαιδευτικό σύστημα

Εκπαιδευτικό σύστημα	Γλώσσα	Ανάγνωση			Ακρόαση			Συγγραφή		
		Πριν από το - A1	A	B	Πριν από το - A1	A	B	Πριν από το - A1	A	B
Βουλγαρία	γερμανικά	24	51	25	25	52	22	24	60	16
Κροατία	γερμανικά	29	57	13	23	61	16	20	69	11
Εσθονία	γερμανικά	17	56	27	15	60	24	10	68	22
Φλαμανδική Κοινότητα του Βελγίου	αγγλικά	2	18	80	1	12	87	0	27	72
Γαλλία	ισπανικά	18	68	14	19	71	10	24	68	8
Γαλλική Κοινότητα του Βελγίου	γερμανικά	14	62	24	13	59	28	4	66	29
Γερμανική Κοινότητα του Βελγίου	αγγλικά	3	44	53	4	32	64	0	43	57
Ελλάδα	γαλλικά	35	54	10	37	52	11	49	35	16
Μάλτα	ιταλικά	16	50	34	17	37	46	31	46	23
Κάτω Χώρες	γερμανικά	3	43	54	1	39	60	1	68	31
Πολωνία	γερμανικά	41	53	6	45	50	5	45	48	7
Πορτογαλία	γαλλικά	20	66	14	25	64	11	32	60	8
Σλοβενία	γερμανικά	21	57	23	12	60	28	9	72	19
Ισπανία	γαλλικά	5	54	41	20	61	19	7	67	26
Σουηδία	ισπανικά	24	69	7	37	60	3	45	52	2
Ηνωμένο Βασίλειο Αγγλίας	γερμανικά	36	58	6	28	66	6	26	68	6

Επιδόσεις ανά γλώσσα

Τα αγγλικά είναι η γλώσσα που οι μαθητές είναι πιο πιθανό να μάθουν

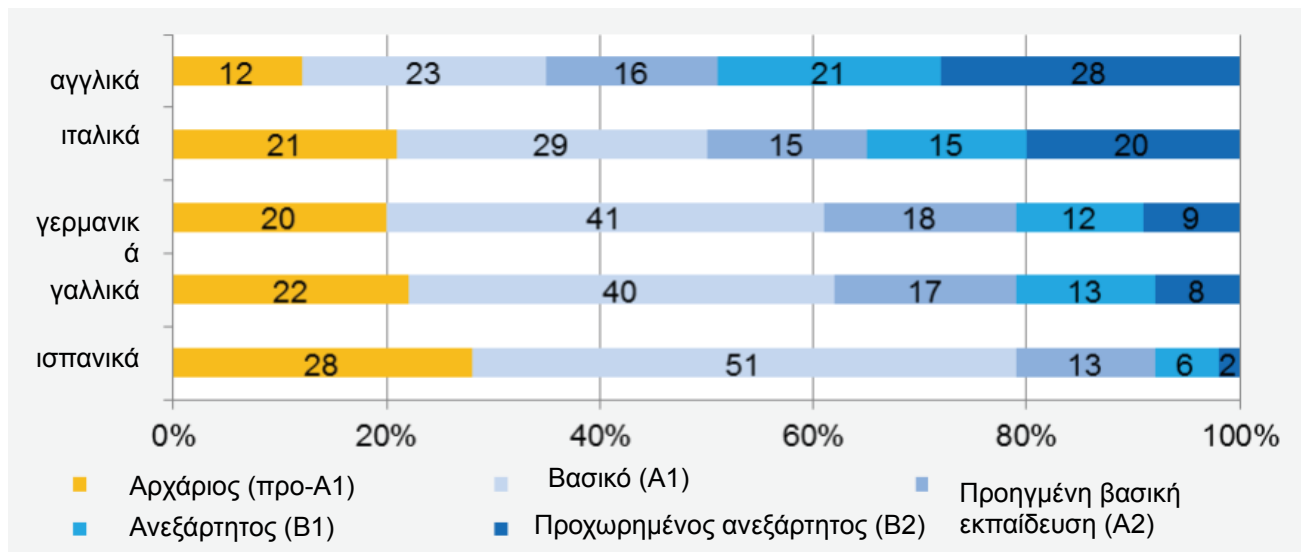
Τα αποτελέσματα της ESLC επιβεβαιώνουν ότι τα αγγλικά είναι η πιο ευρέως αποδεκτή πρώτη ξένη γλώσσα που μαθαίνουν οι ευρωπαίοι μαθητές και είναι επίσης αυτή που θεωρείται ως η πιο χρήσιμη και, για την πλειονότητα των μαθητών που εξετάζονται, η πιο εύκολη στην εκμάθηση.

Η έρευνα δείχνει ότι οι υψηλότερες επιδόσεις παρατηρούνται σε χώρες όπου τα αγγλικά είναι επίσημα οι πρώτοι μαθητές ξένων γλωσσών που την αντιλαμβάνονται ως χρήσιμη και ο βαθμός έκθεσης και χρήσης της μέσω παραδοσιακών και νέων μέσων είναι υψηλός. Τα πορίσματα σχετικά με τον θετικό αντίκτυπο των γνώσεων ξένων γλωσσών των γονέων υποδηλώνουν επίσης ότι το αγγλικό αποτέλεσμα εκτείνεται πέραν της δοκιμασμένης γενιάς, αλλά σε ορισμένες χώρες περισσότερο από άλλες.

Όσον αφορά τα επίπεδα επιτυχίας ανά γλώσσα, τα επίπεδα ανεξάρτητων χρηστών B1 και B2 σε οποιαδήποτε δεξιότητα επιτυγχάνονται στην αγγλική γλώσσα από το 50% περίπου των μαθητών που εξετάστηκαν· στα ιταλικά κατά περίπου 35 %· στα γερμανικά και τα γαλλικά κατά λίγο περισσότερο από 20% και στα ισπανικά κατά περίπου 10%. Πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι οι γλώσσες εξετάστηκαν σε διάφορες ομάδες εκπαιδευτικών συστημάτων, ορισμένες από τις οποίες ήταν μικρές (ένα σύστημα για τα ιταλικά, δύο για τα ισπανικά).

Στο γράφημα 1 παρουσιάζονται οι επιδόσεις ανά γλώσσα κατά μέσο όρο σε όλες τις δεξιότητες με βάση τις βαθμολογίες που συγκεντρώθηκαν από όλους τους μαθητές που εξετάστηκαν στη γλώσσα, είτε ως πρώτη είτε ως δεύτερη ξένη γλώσσα.

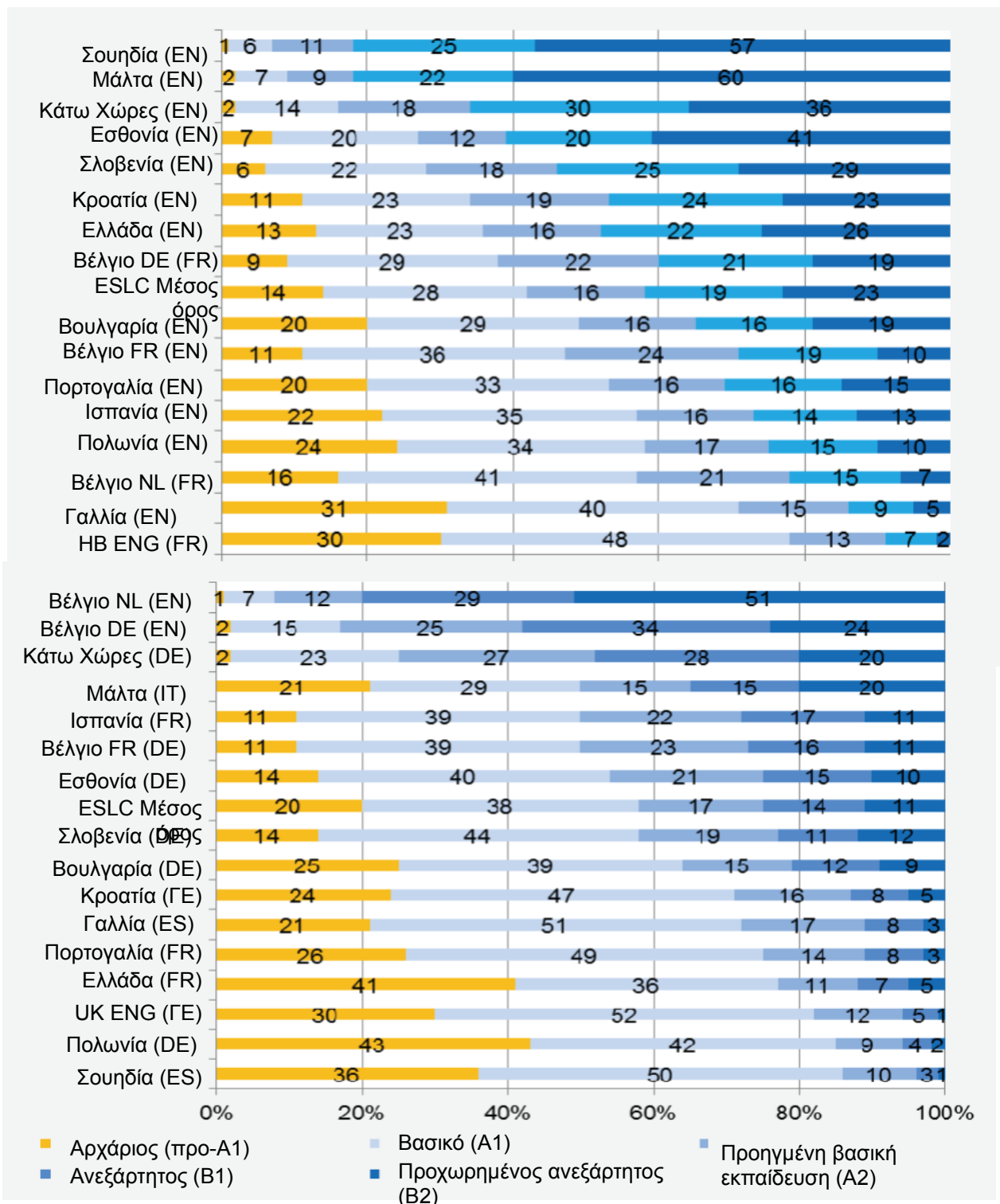
Σχήμα 1: Ποσοστό μαθητών που επιτυγχάνουν κάθε επίπεδο ανά γλώσσα (μέσος όρος δεξιοτήτων)

Δημιουργία ευρωπαϊκού δείκτη για τις γλώσσες

Ένας σημαντικός σκοπός της ESLC είναι να τροφοδοτήσει τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού δείκτη για τις γλωσσικές ικανότητες. Ένας απλός υποκατάστατος δείκτης ενός τέτοιου δείκτη μπορεί να επιτευχθεί με τη λήψη του μέσου όρου του ποσοστού των μαθητών που επιτυγχάνουν κάθε επίπεδο στην ανάγνωση, την ακρόαση και τη γραφή. Τα διαγράμματα 2 και 3 παρέχουν επισκόπηση των επιδόσεων του εκπαιδευτικού συστήματος στην πρώτη και τη δεύτερη ξένη γλώσσα με τη χρήση αυτού του δείκτη. Ο «μέσος όρος ESLC» αναφέρεται στον μέσο όρο και των 16 συμμετεχόντων εκπαιδευτικών συστημάτων (βλ. επίσης πίνακα 2). Οι βαθμολογίες επιτυχίας των μαθητών βασίζονται στον μέσο όρο των τριών δεξιοτήτων που αξιολογήθηκαν στην ESLC. Η εξεταζόμενη ξένη γλώσσα (EN - αγγλικά, FR - γαλλικά, DE - γερμανικά, IT - ιταλικά και ES - ισπανικά) αναγράφεται εντός παρενθέσεων.

Σχήμα 2: Πρώτη ξένη γλώσσα. Ποσοστό μαθητών σε κάθε επίπεδο ανά εκπαιδευτικό σύστημα με τη χρήση του παγκόσμιου μέσου όρου των 3 δεξιοτήτων

Σχήμα 3: Δεύτερη ξένη γλώσσα. Ποσοστό μαθητών σε κάθε επίπεδο ανά εκπαιδευτικό σύστημα με τη χρήση του παγκόσμιου μέσου όρου των 3 δεξιοτήτων

Τα εκπαιδευτικά συστήματα παρουσιάζονται ταξινομημένα από χαμηλότερα σε υψηλότερα, με βάση την αρχή ότι η υψηλότερη κατάταξη δείχνει μεγαλύτερο ποσοστό μαθητών που επιτυγχάνουν τα επίπεδα ανεξάρτητου χρήστη (B1 και B2) και μικρότερο ποσοστό που επιτυγχάνει τα επίπεδα βασικού χρήστη (A1) ή αρχάριου (προ-A1).

Τα σχήματα 2 και 3 απεικονίζουν τις σχετικές επιδόσεις των εκπαιδευτικών συστημάτων χρησιμοποιώντας αυτή την απλή υποκατάστατη μεταβλητή των παγκόσμιων επιδόσεων. Δεν προορίζονται να αποτελέσουν επαρκή σύνοψη των αποτελεσμάτων της ESLC. Ο επόμενος γύρος της ESLC θα πρέπει να περιλαμβάνει δεξιότητες ομιλίας και θα πρέπει να παρέχει μια βάση για έναν πιο λεπτομερή δείκτη.

Πορίσματα: τα συμπραζόμενα ερωτηματολόγια

Οι πληροφορίες σχετικά με τα συμπραζόμενα που συλλέγονται μέσω των ερωτηματολογίων αποσκοπούν στη «διευκόλυνση μιας πιο παραγωγικής σύγκρισης των γλωσσικών πολιτικών και των μεθόδων διδασκαλίας των γλωσσών».

μεταξύ των κρατών μελών, με σκοπό τον εντοπισμό και την ανταλλαγή ορθών πρακτικών». ⁵ Ως εκ τούτου, επικεντρώνεται σε εκείνους τους συγκυριακούς παράγοντες που μπορούν να τροποποιηθούν μέσω στοχευμένων εκπαιδευτικών πολιτικών, όπως η ηλικία έναρξης της εκπαίδευσης σε ξένες γλώσσες ή η κατάρτιση των εκπαιδευτικών. Η ESLC χαρτογραφεί τις διαφορές εντός και μεταξύ των εκπαιδευτικών συστημάτων όσον αφορά τρεις ευρείς τομείς πολιτικής και αξιολογεί ποιοι από αυτούς σχετίζονται με τις διαφορές στη γλωσσική επάρκεια. Άλλοι παράγοντες που εκφεύγουν σε μεγάλο βαθμό από τον έλεγχο της πολιτικής, όπως το γενικό δημογραφικό, κοινωνικό, οικονομικό και γλωσσικό πλαίσιο, δεν εξετάζονται ρητά στην τελική έκθεση, αν και συλλέγονται στοιχεία σχετικά με την κοινωνικοοικονομική κατάσταση και είναι διαθέσιμα για ανάλυση από τα εκπαιδευτικά συστήματα.

Γενικά, οι μαθητές αναφέρουν μια μάλλον πρώιμη έναρξη της εκμάθησης ξένων γλωσσών (πριν ή κατά τη διάρκεια της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης) και συνηθέστερα μαθαίνουν δύο ξένες γλώσσες. Ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικές διαφορές μεταξύ των εκπαιδευτικών συστημάτων όσον αφορά την ακριβή έναρξη της εκμάθησης ξένων γλωσσών, τον τρέχοντα χρόνο διδασκαλίας και τον αριθμό των γλωσσών που προσφέρονται και μαθαίνονται.

Τα αποτελέσματα της ESLC δείχνουν ότι μια πρώιμη έναρξη σχετίζεται με υψηλότερη επάρκεια στην ξένη γλώσσα που εξετάζεται, όπως και η εκμάθηση μεγαλύτερου αριθμού ξένων γλωσσών και αρχαίων γλωσσών.

Η πολιτική φιλοδοξεί επίσης να δημιουργήσει ένα φιλικό προς τις γλώσσες περιβάλλον διαβίωσης και εκμάθησης, όπου θα ακούγονται και θα προβάλλονται διαφορετικές γλώσσες, όπου οι ομιλητές όλων των γλωσσών θα αισθάνονται ευπρόσδεκτοι και θα ενθαρρύνεται η εκμάθηση γλωσσών. ⁶ Σαφείς διαφορές μεταξύ των εκπαιδευτικών συστημάτων παρατηρούνται στις ευκαιρίες άτυπης εκμάθησης γλωσσών που έχουν στη διάθεσή τους οι μαθητές (όπως η αντίληψη των μαθητών για τις γνώσεις των γονέων τους σχετικά με την εξεταζόμενη ξένη γλώσσα, τα ατομικά ταξίδια στο εξωτερικό, η χρήση μεταγλώττισης ή υποτίτλων στα μέσα ενημέρωσης και η έκθεση των μαθητών στη γλώσσα μέσω παραδοσιακών και νέων μέσων).

Παρατηρείται θετική σχέση μεταξύ της επάρκειας στην υπό εξέταση γλώσσα και της αντίληψης των μαθητών για τη γνώση της γλώσσας αυτής από τους γονείς τους, καθώς

5 Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο: Ευρωπαϊκός Δείκτης Γλωσσικών Γνώσεων. COM(2005) 356 τελικό. 5. Βρυξέλλες.

6 Διδασκαλία γλωσσών: Στο προσκήνιο. Ανακτήθηκε από http://ec.europa.eu/education/languages/language-teaching/doc24_en.htm

και της έκθεσής τους στην υπό εξέταση γλώσσα και της χρήσης της μέσω παραδοσιακών και νέων μέσων

Διαπιστώνονται διαφορές όσον αφορά τον βαθμό γλωσσικής εξειδίκευσης των σχολείων, τη διαθεσιμότητα εγκαταστάσεων ΤΠΕ, τον αριθμό των φιλοξενούμενων εκπαιδευτικών από το εξωτερικό και τις παροχές για μαθητές με μεταναστευτικό υπόβαθρο. Ωστόσο, οι επισκέψεις ανταλλαγής για μαθητές και η συμμετοχή σε σχολικά γλωσσικά σχέδια παρουσιάζουν σχετικά χαμηλή αφομοίωση και οι περισσότερες πτυχές που αφορούν την πρακτική στην τάξη παρουσιάζουν σχετικά λιγότερες διαφορές μεταξύ των εκπαιδευτικών συστημάτων (όπως η χρήση των ΤΠΕ για την εκμάθηση και τη διδασκαλία ξένων γλωσσών, η σχετική έμφαση που δίνουν οι εκπαιδευτικοί σε συγκεκριμένες δεξιότητες ή ικανότητες, η έμφαση στις ομοιότητες μεταξύ γλωσσών και η στάση των μαθητών όσον αφορά τη μελέτη ξένων γλωσσών, η χρησιμότητα και η δυσκολία της). Μόνο η ποσότητα της ξένης γλώσσας που ομιλείται στα μαθήματα δείχνει σαφείς διαφορές μεταξύ των εκπαιδευτικών συστημάτων.

Οι μαθητές που βρίσκουν την εκμάθηση της γλώσσας χρήσιμη τείνουν να επιτυγχάνουν υψηλότερα επίπεδα γλωσσικής επάρκειας και οι μαθητές που βρίσκουν δύσκολη την εκμάθηση της γλώσσας χαμηλότερα επίπεδα γλωσσικής επάρκειας. Επίσης, η μεγαλύτερη χρήση της ξένης γλώσσας στα μαθήματα τόσο από τους εκπαιδευτικούς όσο και από τους μαθητές δείχνει μια θετική σχέση με τη γλωσσική επάρκεια. Συνολικά, οι διαφορές στη γλωσσική εξειδίκευση, τη φιλοξενία προσωπικού από άλλες γλωσσικές κοινότητες και τις διατάξεις για τους μετανάστες μαθητές δεν δείχνουν σαφή σχέση με την επάρκεια ξένων γλωσσών.

Η βελτίωση της ποιότητας της αρχικής εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών και η διασφάλιση της συμμετοχής όλων των εν ενεργεία εκπαιδευτικών στη συνεχή επαγγελματική εξέλιξη έχει αναγνωριστεί ως βασικός παράγοντας για τη διασφάλιση της ποιότητας της σχολικής εκπαίδευσης εν γένει. Συνολικά, οι περισσότεροι καθηγητές γλωσσών είναι καλά καταρτισμένοι, εκπαιδεύονται σε υψηλό επίπεδο, διαθέτουν πλήρη πιστοποίηση και ειδικεύονται στη διδασκαλία γλωσσών. Επίσης, διαπιστώθηκε σχετικά μικρή διακύμανση μεταξύ των εκπαιδευτικών συστημάτων όσον αφορά τις τοποθετήσεις διδασκαλίας εντός του σχολείου και τη διδακτική εμπειρία, παρόλο που υπάρχουν διαφορές στον αριθμό των διαφορετικών γλωσσών που έχουν διδάξει οι εκπαιδευτικοί. Γενικά, σε όλα τα εκπαιδευτικά συστήματα μόνο ένα μικρό ποσοστό εκπαιδευτικών έχει συμμετάσχει σε επισκέψεις ανταλλαγής, παρά τη διαθεσιμότητα χρηματοδότησης για τέτοιες επισκέψεις σε ορισμένα εκπαιδευτικά συστήματα. Διαπιστώσαμε πράγματι σημαντικές διαφορές μεταξύ των εκπαιδευτικών συστημάτων όσον αφορά τις ελλείψεις εκπαιδευτικών και τη χρήση και τη λήψη κατάρτισης στο ΚΕΠΑ και, σε μικρότερο βαθμό, σε ένα χαρτοφυλάκιο γλωσσών· η πραγματική χρήση ενός χαρτοφυλακίου φαίνεται μάλλον χαμηλή. Όσον αφορά τη συνεχή επαγγελματική εξέλιξη, παρά τις σαφείς διαφορές που διαπιστώθηκαν στην οργάνωση της ενδοϋπηρεσιακής κατάρτισης (όπως οικονομικά κίνητρα, όταν οι εκπαιδευτικοί μπορούν να συμμετέχουν στην κατάρτιση και τον τρόπο κατάρτισης), η αναφερόμενη συμμετοχή και η εστίαση στην ενδοϋπηρεσιακή κατάρτιση παρουσιάζουν λιγότερες διαφορές μεταξύ των εκπαιδευτικών συστημάτων.

Οι διάφοροι δείκτες που σχετίζονται με την αρχική και τη συνεχή εκπαίδευση των εκπαιδευτικών δείχνουν μικρή σχέση με τη γλωσσική επάρκεια. Για πολλούς δείκτες, αυτή η έλλειψη σχέσης μπορεί να αποδοθεί στην έλλειψη διαφορών εντός των εκπαιδευτικών συστημάτων. Για άλλους, ωστόσο, όπως η χρήση και η κατάρτιση στο ΚΕΠΑ, διαπιστώθηκαν σημαντικές διαφορές πολιτικής, αλλά οι διαφορές αυτές δεν λαμβάνουν υπόψη τις διαφορές στη γλωσσική επάρκεια.

Προκλήσεις για την εκμάθηση γλωσσών στην Ευρώπη

Τα αποτελέσματα της έρευνας αναδεικνύουν τις προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπιστούν από τα κράτη μέλη και την ΕΕ προκειμένου να βελτιωθούν οι γλωσσικές ικανότητες στην Ευρώπη:

1. Οι γλωσσικές ικανότητες πρέπει να βελτιωθούν σημαντικά και τα εκπαιδευτικά συστήματα πρέπει να εντείνουν τις προσπάθειές τους για την προετοιμασία όλων των μαθητών για την περαιτέρω εκπαίδευση και την αγορά εργασίας. Η ανταλλαγή ορθών πρακτικών στο πλαίσιο της ανοικτής μεθόδου συντονισμού θα αποτελέσει ένα από τα κύρια εργαλεία για την επίτευξη του στόχου της Βαρκελώνης για διδασκαλία και εκμάθηση τουλάχιστον δύο ξένων γλωσσών από πολύ μικρή ηλικία.
2. Οι γλωσσικές πολιτικές θα πρέπει να αφορούν τη δημιουργία φιλικών προς τις γλώσσες περιβαλλόντων διαβίωσης και μάθησης τόσο εντός όσο και εκτός των σχολείων και άλλων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων. Οι γλωσσικές πολιτικές θα πρέπει να προωθούν τις ευκαιρίες άτυπης μάθησης εκτός σχολείου και να εξετάζουν την έκθεση στη γλώσσα μέσω παραδοσιακών και νέων μέσων, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων της χρήσης μεταγλώττισης ή υποτίτλων στην τηλεόραση και τους κινηματογράφους. Συνολικά, η γλωσσική πολιτική θα πρέπει να υποστηρίζει ότι οι άνθρωποι γενικά, και οι νέοι ειδικότερα, αισθάνονται ικανοί για την εκμάθηση γλωσσών και τη θεωρούν χρήσιμη.
3. Το ευρύ φάσμα ικανοτήτων μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά τις γλωσσικές ικανότητες καταδεικνύει τις πλούσιες δυνατότητες μάθησης από ομοτίμους στη γλωσσική πολιτική και τη μάθηση. Η έρευνα επισημαίνει ότι τα εκπαιδευτικά συστήματα μπορούν να κάνουν θετική διαφορά με την πρώιμη έναρξη της εκμάθησης ξένων γλωσσών, να αυξήσουν τον αριθμό των ξένων γλωσσών που διδάσκονται και να προωθήσουν μεθόδους που επιτρέπουν στους μαθητές και τους εκπαιδευτικούς να χρησιμοποιούν ξένες γλώσσες για ουσιαστική επικοινωνία στα μαθήματα.
4. Η σημασία της αγγλικής γλώσσας ως βασικής δεξιότητας και ως εργαλείου απασχολησιμότητας και επαγγελματικής εξέλιξης απαιτεί συγκεκριμένες δράσεις για την περαιτέρω βελτίωση των ικανοτήτων σε αυτή τη γλώσσα.
5. Ενώ όλες οι γλώσσες δεν είναι εξίσου σημαντικές κατά την είσοδο στην αγορά εργασίας, η γλωσσική πολυμορφία παραμένει ζωτικής σημασίας για την πολιτιστική και προσωπική ανάπτυξη. Ως εκ τούτου, η ανάγκη βελτίωσης των γλωσσικών δεξιοτήτων για την απασχολησιμότητα σε έναν παγκοσμιοποιημένο κόσμο πρέπει να συνδυαστεί με την προώθηση της γλωσσικής πολυμορφίας και του διαπολιτισμικού διαλόγου.